

Program
Wychowawczo-
Profilaktyczny
Zespołu Szkół
Nr 2 im. 9. Pułku
Strzelców Konnych
w Grajewie

2020 - 2021

"W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem

*- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał
bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy ażeby
również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla
drugich"*

Jan Paweł II

1. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Konwencja Praw Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. Z 1991 r. nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. Z 2017 r. poz. 1189)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. Z 2015 r. poz. 12439)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z dnia 09.08.2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno - pedagogicznej
- Podstawa Programowa
- Statut Zespołu Szkół Nr 2 im. 9. Pułku Strzelców Konnych w Grajewie

Wstęp

Zespół Szkół Nr 2 w Grajewie jest szkołą bezpieczną i przyjazną dla uczniów i ich rodziców. Ważna jest dla nas życzliwa atmosfera, partnerstwo we współpracy, wzajemny szacunek, respektowanie zasad demokracji oraz dbałość o bezpieczeństwo uczniów. Kształtujemy w uczniach postawy, które sprzyjają ich wszechstronnemu rozwojowi. Indywidualne podejście do ucznia oraz wspieranie jego rozwoju pozwala z jednej strony odkrywać i realizować uczniowskie pasje, z drugiej wyrównywać szanse edukacyjne. Gwarantujemy wysoki poziom nauczania, pozwalający dobrze przygotować naszego absolwenta do dalszych etapów kształcenia. Zapewniamy bogatą ofertę zajęć dodatkowych.

Doskonaląc się zawodowo, zdobywamy nowoczesną wiedzę i doświadczenie, gwarantujące osiągnięcie wytyczonych celów. Głównym celem naszej pracy jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze: psychicznym, społecznym, duchowym i fizycznym. Dostrzegając problemy wychowawcze i dydaktyczne naszych uczniów we współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami poszukujemy rozwiązań satysfakcjonujących wszystkich członków szkolnej społeczności. Współpracujemy w tym zakresie z instytucjami oświatowymi, wychowawczymi i kulturalnymi. Nowoczesna baza dydaktyczna i sportowa zapewnia odpowiednie warunki do realizacji przyjętych zadań szkoły. Nieodzownym elementem pracy wychowawczo - dydaktycznej szkoły jest profilaktyka. Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc potrzebną uczniowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom, a także umożliwienie mu osiągnięcia satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego życia. Działania profilaktyczne w Zespole Szkół Nr 2 są wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno-ekonomicznych w kraju. Podstawowym założeniem realizacji zadań profilaktycznych jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny dla uczniów Zespołu Szkół Nr 2 w Grajewie tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa on sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników diagnozy wewnętrznej i zewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- oceny wcześniejszego Programu Wychowawczego- Profilaktycznego
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, wychowawców,
- obserwacji, rozmów, wywiadów z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- wytycznych polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2020/2021.

2. Wizja szkoły

Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości o odpowiedzialności za własne postępowanie. Nauczą się twórczo rozwiązywać problemy i skutecznie się porozumiewać. Wartością dla nich będzie świadomość współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomość własnych korzeni, duma z ojczyzny. Szczególnie dbać będą o rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy. Propagować będą zdrowy styl życia. Rozbudzą swoją wrażliwość na dobro i piękno otaczającego świata.

3. Misja szkoły

Misją szkoły jest aktywne i profesjonalne współdziałanie z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów w procesie wychowawczym i profilaktycznym. Dążymy do wychowania młodzieży tolerancyjnej, otwartej na świat i zdobywanie wiedzy. Kształtujemy w uczniach poszanowanie ojczyznej tradycji i kultury oraz uczymy szacunku do innych kultur. Uczymy podejmowania przemyślanych decyzji i wyborów związanych z kolejnymi etapami edukacyjnymi.

4. Sylwetka absolwenta

- wyposażony w wiedzę i umiejętności przydatne na rynku pracy
- stosuje zdobytą wiedzę w praktyce
- umie korzystać z nowoczesnych technik i źródeł informacji
- uczciwy, prawy, wiarygodny
- jest świadomy swoich praw i obowiązków
- ma poczucie własnej wartości
- myśli samodzielnie i działa odpowiedzialnie
- umie znaleźć własną drogę życiową i ciągle się rozwija
- umie pracować w zespole i buduje więzi międzyludzkie
- jest związany z tradycją swojej szkoły
- preferuje zdrowy styl życia, wolny od nałogów
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych
- jest przedsiębiorczy
- cechuje go wysoka kultura osobista

- jest tolerancyjny, szanuje różnorodność i odmienność innych

5. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły

- W procesie wychowania i profilaktyki szkoła i dom są wspierającymi się partnerami, rodzice/prawni opiekunowie czynnie włączają się w działalność

wychowawczo-profilaktyczną szkoły.

- Rodzice/prawni opiekunowie mają prawo decydować o sposobie podejmowanych w stosunku do ich dzieci czynności / zgodnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
- W szkole uczeń jest traktowany podmiotowo.
- System wychowania i profilaktyki opiera się na wspomaganiu rozwoju ucznia, kształtowaniu jego postawy, działaniach profilaktycznych i korygujących.
- Uczeń w procesie wychowawczym traktowany jest ze zrozumieniem, tolerancją.

Zadania wychowawcze szkoły:

- Rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
- Dążenie do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętne godzenie dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolności własnej z wolnością innych.
- Poszukiwanie, odkrywanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- Przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i państwowej.
- Dążenie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości.
- Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

Cele profilaktyczne szkoły:

- Dostarczenie rzetelnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru.

- Eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka (związane z problemami ze zdrowiem psychicznym) i wzmacnianie czynników ochronnych (silne przyjaźnie, wspierająca rodzina, poczucie własnej sprawczości)
- Pomoc w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności społecznych i psychologicznych.
- Promowanie zdrowia psychicznego i fizycznego oraz zdrowego stylu życia.
- Budowanie pozytywnej atmosfery sprzyjającej zdrowiu psychicznemu.
- Budowanie przestrzeni rozwojowej dla potencjału społeczności szkolnej.
- Kształtowanie umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny.
- Zapobieganie różnego rodzaju zachowaniom problemowym, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na absencję.
- Pomoc przy organizowaniu kontaktu ze specjalistą.
- Wypracowanie sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i wspierania ucznia w ich rozwiązywaniu.
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, przemocowym i autodestrukcyjnym.
- Wzmacnianie mocnych stron rozwoju osobowego i poczucia wartości ucznia.

6. Powinności wychowawcy klasy

- Otacza indywidualną opieką wychowawczą każdego ze swoich wychowanków.
- Planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami/prawnymi opiekunami różne formy życia zespołowego rozwijające jednostki i integrujące klasę.
- Współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie oraz wychowawcami internatu, uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów.
- Utrzymuje stałe kontakty z rodzicami/prawnymi opiekunami, organizuje zebrania rodzicielskie oraz utrzymuje bieżące kontakty z rodzicami/prawnymi opiekunami poszczególnych uczniów
- Współpracuje ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w udzieleniu uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej.
- Czuwa nad realizacją obowiązku szkolnego swoich uczniów.
- Prowadzi dokumentację pracy dydaktyczno-wychowawczej.

7. Działania wychowawcze, sposób ich realizacji oraz osoby odpowiedzialne

Obszary działań wychowawczych	Cele programu wychowania	Odpowiedzialni za realizację	Sposób działania
Wspomaganie rodziców/prawnych opiekunów w procesie wychowania	Wspieranie rodziców/prawnych opiekunów w pracy nad harmonijnym rozwojem dziecka.	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi	- spotkania rodziców/prawnych opiekunów z dyrektorem szkoły i wychowawcami, - konsultacje indywidualne,
	Współdziałanie z lokalnymi instytucjami wspierającymi w celu rozwiązywania problemów szkolnych i rodzinnych.	dyrektor, wychowawca klasy	- współpraca wychowawcy z instytucjami wspierającymi (w razie potrzeby), - udział rodziców/prawnych opiekunów w różnych
	Zapoznanie rodziców/prawnych opiekunów z programem wychowawczym i profilaktycznym szkoły.	wychowawca klasy	działaniach organizowanych przez szkołę (wycieczki, imprezy okolicznościowe), - udział rodziców/prawnych opiekunów w
	Włączanie rodziców/prawnych opiekunów do realizacji programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły.	wychowawca klasy	uroczystościach szkolnych
	Bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów o powstałych problemach wychowawczych.	wychowawca klasy	
Rozwój sfery intelektualnej uczniów – wychowanie do samokształcenia i	Uświadamianie wychowankom potrzeby pogłębiania wiedzy.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, opiekunowie kół przedmiotowych,	lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne prowadzone przez nauczycieli

umiejętności korzystania z dóbr intelektualnych	Kształcenie umiejętności przy wykorzystaniu różnorodnych źródeł informacji.	opiekunowie kół zainteresowań, doradca zawodowy	przedmiotowych, - udział uczniów w różnego rodzaju projektach, - udział uczniów w debatach społeczno-naukowych, - organizacja warsztatów służących wykształceniu u uczniów pożądanym zachowań i umiejętności, - prowadzenie przez nauczycieli kół zainteresowań oraz zajęć przygotowujących uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach, - stosowanie podczas zajęć różnorodnych metod aktywizujących uczniów, - udział uczniów w akcjach charytatywnych, - wskazanie uczniom możliwości dalszego kształcenia i rozwoju zawodowego (prelekcje), - organizacja spotkania z psychologiem - organizacja spotkania z doradcą zawodowym - udział uczniów w warsztatach dotyczących wyboru dalszej drogi edukacyjnej lub zawodowej; badanie testem psychologicznym WKP (Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji) pozwalający na diagnozę preferencji w zakresie zainteresowań typami
	Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia, krytycznego stosunku do informacji, formułowania własnych wniosków i ich obrony przez użycie odpowiednich argumentów.		
	Wzmacnianie u uczniów postawy kreatywnej, dążącej do realizacji własnych pasji zarówno intelektualnych, jak i artystycznych.		
	Kształcenie umiejętności określania własnych zdolności, możliwości, predyspozycji intelektualnych, stosowania efektywnych dla siebie technik uczenia się oraz dążenia do wyznaczonych celów edukacyjnych.		
	Motywowanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych w celu		

	skonfrontowania się z innymi i oceny własnej wiedzy, umiejętności.		czynności oraz warunków pracy – psycholog szkolny
	Budowanie postawy odpowiedzialności ucznia za własny proces uczenia się.		
	Wzmacnianie umiejętności walki ze stresem, pokonywania trudności w nauce, mówienia o swych mocnych i słabych stronach.		
	Wzmacnianie umiejętności pracy w grupie, wymiany poglądów, umiejętności czerpania z wiedzy innych – kolegów, nauczycieli.		
	Przygotowanie do wyboru kierunku studiów lub pracy.		
Kształtowanie sfery psychicznej ucznia	Przygotowanie wychowanków do właściwego rozpoznawania oraz kontrolowania własnych emocji w różnych sytuacjach życiowych.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi a w szczególności – nauczyciel religii, etyki, języka polskiego psycholog/pedagog szkolny	- lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne (zajęcia z wychowawcą i inne) - warsztaty – projekty
	Rozwijanie umiejętności dokonywania właściwej oceny własnych zachowań a także ich korygowania.		

	Budowanie w uczniach poczucia godności własnej i szacunku dla innych.		
	Zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą (przeciwdziałanie przemocy w rodzinie)	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi a w szczególności: nauczyciel przedmiotu bezpieczeństwo dla edukacji, pielęgniarka szkolna	- monitoring - dyżury nauczycieli, - opieka nad uczniami podczas imprez szkolnych i odbywających się poza szkołą wycieczek szkolnych, przeprowadzanie wywiadów i ankiet na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią, - pogadanki (np. udzielanie pierwszej pomocy, przestrzeganie przepisów BHP)
Oddziaływania na sferę etyczną ucznia – wychowanie do respektowania zasad moralnych	Rozwijanie umiejętności hierarchizacji wartości.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności – religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego	- lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne, - lekcje biblioteczne, - pogadanki, - warsztaty, - spektakle edukacyjne, - wycieczki edukacyjne, - projekcje filmów edukacyjnych – wolontariat
	Uczenie kultury zachowania wobec pracowników szkoły, kolegów, rodziców i innych ludzi.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi	
	Kształcenie umiejętności oceny postaw, sytuacji, wydarzeń, zgodnie ze społecznie usankcjonowanymi zasadami moralnymi, odróżniania dobra od zła.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności – religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego	

	Uczenie kultury słowa.	wychowawca klasy nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności – języka polskiego, nauczyciel bibliotekarz	
	Wzmacnianie postawy tolerancji i szacunku wobec innych.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności – religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego, historii, języków obcych	
	Motywowanie do kształtowania silnej woli i poczucia odpowiedzialności.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi	- lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne - zajęcia pozalekcyjne, - angażowanie - udział uczniów w konkursach przedmiotowych olimpiadach i zawodach sportowych (propagowanie zasady fair play)
	Wskazywanie znaczenia uczciwości i sprawiedliwości we wszelkich działaniach człowieka.		
Rozwój sfery społecznej ucznia – wychowanie do życia w rodzinie, społeczności szkoły, środowiska lokalnego i kraju	Akcentowanie wartości życia rodzinnego, roli rodziny w życiu młodego człowieka, wskazywanie przyczyn konfliktu pokoleniowego i możliwości jego rozwiązywania.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, w szczególności – religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, języka polskiego, opiekunowie akcji charytatywnych	- lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne, - warsztaty (np. mediacja, jako metoda rozwiązywania konfliktów rówieśniczych), - spektakle edukacyjne - filmy edukacyjne, - spotkania integracyjne, - wyjazdy integracyjne, - organizacja przedsięwzięć klasowych, - akcje charytatywne,
	Kształcenie postawy empatii wobec członków grupy rówieśniczej, odpowiedzialności za człowieka, poszanowania jego		

	wolności i dobra.		- udział uczniów w różnego rodzaju akcjach środowiskowych - organizacja pomocy koleżeńskiej
	Doskonalenie umiejętności interpersonalnych uczniów. Umiejętności komunikowania się, słuchania, dialogu, argumentacji. Zapobieganie wulgaryzacji języka.		
	Podkreślanie znaczenia przyjaźni w relacjach międzyludzkich.		
	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej, ułatwianie społecznej integracji uczniów i nauczycieli, tworzenie pozytywnych więzi między nimi.		
	Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych.		
	Integrowanie społeczności uczniowskiej w obrębie klasy i szkoły.		
	Zapoznanie z aktami prawnymi regulującymi życie szkoły.	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi	- spotkania dyrektora z rodzicami/prawnymi opiekunami i uczniami, - lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - spotkania wychowawców z rodzicami/prawnymi opiekunami

	Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w Polsce, z prawami i obowiązkami każdego obywatela.	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi a w szczególności historii, wiedzy o społeczeństwie, opiekun Samorządu Uczniowskiego	- wybory do samorządu klasowego i szkolnego, - udział uczniów w pracach Samorządu Uczniowskiego, - organizacja prawyborów przed wyborami w kraju, - lekcje do dyspozycji wychowawcy klasy, - zajęcia dydaktyczne		
	Inspirowanie uczniów do organizowania imprez szkolnych.				
	Angażowanie uczniów do uczestniczenia i aktywnej działalności – Samorządu Uczniowskiego.				
	Przygotowanie do czynnego udziału w życiu publicznym. Kształtowanie postawy demokratycznej.				
	Rozwijanie aktywności społecznej i obywatelskiej opartej na obowiązujących w świecie dokumentach dotyczących praw człowieka, praw dziecka i rodziny.				
	Zachęcanie i motywowanie do korzystania z pomocy specjalistów w sytuacjach przeżywanych kryzysów emocjonalnych.				

	Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.		
Kształtowanie sfery duchowej ucznia – wychowanie do patriotyzmu, poszanowania tradycji narodowej, do postawy szacunku do szkoły i jej symboli	Wychowanie patriotyczne	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności – historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, edukacji dla bezpieczeństwa, opiekun pocztu sztandarowego	- lekcje do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia dydaktyczne, - organizacja uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych, - organizacja dnia patrona szkoły, - upamiętnianie ważnych wydarzeń i postaci z historii Polski (apele, wystawy) - współpraca z Grajewską Izbą Historyczną, - wycieczki edukacyjne, - udział uczniów uroczystościach lokalnych organizowanych dla upamiętnienia świąt narodowych, - filmy edukacyjne
	Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, dumy narodowej i umiejętności prezentowania polskiej kultury w Europie.		
	Wzmacnianie szacunku do tradycji narodowej, świąt narodowych, bohaterów, którzy mogą być autorytetami dla współczesnej młodzieży.		
	Wychowanie w szacunku do szkoły, jej patrona, a także symboli.		
Oddziaływanie na sferę estetyczną – wychowanie do uczestnictwa w kulturze	Wychowanie przez uczestnictwo w kulturze.	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności wiedzy o kulturze, języka polskiego, historii, nauczyciel bibliotekarz	- wyjścia do Miejskiego Domu Kultury (film, sztuka teatralna), - organizacja wyjazd do teatru, - organizacja wystaw prac uczniów, - szkolne imprezy artystyczne, - udział w życiu

	Kształtowanie wrażliwości estetycznej.		artystycznym regionu (konkursy, przeglądy), - prezentowanie dorobku kultury podczas zajęć z przedmiotów: język polski, wiedza o kulturze, historia
Kształtowanie sfery fizycznej ucznia – wychowanie do zdrowego trybu życia i troski o środowisko naturalne	Kształtowanie nawyku dbałości o własne zdrowie (w tym o higienę osobistą).	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, a w szczególności nauczyciele – wychowania	- lekcje do dyspozycji wychowawcy, - zajęcia dydaktyczne, - realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych, - warsztaty, - spektakle profilaktyczne, - akcje edukacyjno-profilaktyczne, - konkursy, - wycieczki, - rajdy, - udział uczniów w zawodach sportowych, - udział uczniów w kołach zainteresowań - udział uczniów w akcjach szkolnych, lokalnych i ogólnopolskich, np. Sprzątanie świata
	Uświadamianie konieczności aktywności fizycznej (przeciwdziałanie wadom postawy).	fizycznego, biologii, geografii, edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele uczący przedmiotów zawodowych	
	Wskazywanie różnych możliwości spędzania wolnego czasu.	związanych z żywieniem człowieka, pielęgniarka szkolna	
	Kształtowanie nawyku dbałości o otoczenie i odpowiedzialności za środowisko naturalne.		
	Uczenie asertywnych zachowań w walce z nałogami, promowanie zdrowego trybu życia.		

8. Realizacja działań profilaktycznych

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Rozpoznanie sytuacji środowiskowej i	analiza dokumentów w celu wyłonienia potencjalnych	wychowawca klasy

indywidualnych potrzeb ucznia	osób z problemami, spotkania wychowawcy klasy z rodzicami/prawnymi opiekunami, rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami/prawnymi opiekunami określające ewentualne formy pomocy, wywiad, ankieta, sporządzenie rozpoznania środowiska rodzinnego	
Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów	analiza niepowodzeń szkolnych uczniów, diagnozowanie przyczyn niepowodzeń i formułowanie wniosków i zaleceń do działań (konsultacje, poradnictwo), diagnozowanie przyczyn wagarów oraz formułowanie wniosków i zaleceń do działań, organizowanie prelekcji dla rodziców/prawnych opiekunów na temat problemów adaptacyjnych uczniów rozpoczynających naukę w nowym środowisku szkolnym, monitorowanie sytuacji frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych, podejmowanie środków zaradczych przy współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami w sytuacji znacznej absencji z zastosowaniem szkolnej procedury postępowania wychowawczego wobec uczniów nie przestrzegających postanowień Statutu Szkoły, prowadzenie lekcji dotyczących efektywnego gospodarowania czasem, higieny pracy umysłowej, skutecznych metod uczenia się, prowadzenia zajęć dotyczących radzenia sobie ze stresem podczas	wychowawca klasy, zaproszeni psycholodzy oraz pedagodzy z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, psycholog/pedagog szkolny

	wystąpień i egzaminów, budowanie pozytywnej samooceny uczniów – zajęcia warsztatowe, indywidualna opieka, poradnictwo	
Opieka nad uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz uczniami z ograniczeniami zdrowotnymi utrudniającymi naukę szkolną	indywidualizowanie opieki dydaktyczno-wychowawczej w pracy z uczniami ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ograniczeniami zdrowotnymi (uwzględnianie zaleceń specjalistycznych poradni w pracy z uczniami, w tym obniżenia wymagań programowych, organizowanie indywidualnego nauczania dla uczniów wymagających tej formy pomocy), organizowanie zajęć korekcyjno-wyrównawczych dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w pisaniu i czytaniu (pozalekcyjne zajęcia, indywidualna praca nauczycieli przedmiotowych), współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, psychologiem szkolnym oraz pielęgniarką szkolną	dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi
Ukazywanie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych	organizowanie spotkań dyskusyjnych na godzinach wychowawczych dotyczących problematyki alkoholizmu, nikotynizmu, narkomanii, zażywania dopalaczy, realizowanie programów profilaktycznych, organizowanie zajęć warsztatowych na temat istoty i mechanizmów uzależnień, prowadzenie działań monitorujących	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarka szkolna

	zakres zjawiska ryzykownych zachowań młodzieży w kontaktach ze środkami psychoaktywnymi, organizacja spotkań z rodzicami/prawnymi opiekunami (prelekcje na temat szkodliwości środków psychoaktywnych), udostępnianie materiałów informacyjnych uczniom, rodzicom/prawnym opiekunom lekcje biologii i chemii projekty	
Uświadamianie zdrowotnych i psychicznych konsekwencji wynikających z ryzykownych zachowań społecznych	prowadzenie wśród uczniów działalności informacyjnej na temat skutków zdrowotnych wynikających z zachowań ryzykownych społecznie (sekty, handel ludźmi, choroby przenoszone drogą płciową w tym AIDS, pornografia, nieprzestrzeganie zasad prawidłowego odżywiania się – otyłość, bulimia, anoreksja itp.), spotkania z rodzicami – prelekcje, współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, współpraca z psychologiem/pedagogiem szkolnym oraz pielęgniarką szkolną – przy organizacji zajęć z młodzieżą; warsztaty dla młodzieży i rodziców; spotkania z osobami, które wyszły z uzależnienia	wychowawca klasy, nauczyciele a w szczególności nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie, pielęgniarka szkolna; psycholog/pedagog szkolny
Ukazywanie skutków wynikających z zachowań naruszających przepisy prawa	organizowanie spotkań dla uczniów z policją na temat konsekwencji prawnych w sytuacji zachowań naruszających przepisy prawa (przemoc, agresja, cyberprzemoc, kradzieże, handel narkotykami)	wychowawca klasy

Propagowanie alternatywnych sposobów konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych	organizowanie spotkań grupowych lub indywidualnych z zaproszonym psychologiem lub pedagogiem na temat radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (np. depresje, ucieczki z domu, próby samobójcze), prowadzenie działalności informacyjnej dla uczniów i rodziców/prawnych opiekunów na temat instytucji i organizacji zajmujących się pomocą o charakterze społecznym, psychologicznym i zdrowotnym wspierających działania wychowawczo-opiekuńcze rodziny i szkoły, indywidualna opieka wychowawcza i psychologiczno-pedagogiczna nad uczniami znajdującymi się w trudnej lub kryzysowej sytuacji (rodzinnej, szkolnej)	wychowawca klasy
Budowanie pozytywnej atmosfery sprzyjającej zdrowiu psychicznemu oraz budowanie przestrzeni rozwojowej dla potencjału społeczności szkolnej	udział w projekcie, w ramach którego realizowane są następujące cele: - rozwój kompetencji miękkich (budowanie poczucia własnej wartości, asertywność, umiejętność krytycznego myślenia; budowanie informacji zwrotnej i wyrażanie własnych potrzeb; efektywna komunikacja: jak mówić i jak słuchać, empatia i dostrzeganie potrzeb innych osób; zarządzanie sobą w czasie; odnajdowanie się w grupie); - wzmocnienie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka: pozytywne sposoby na wykorzystanie technologii w	koordynator projektu, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog/ pedagog szkolny

	życiu codziennym; cyberbullying, sexting, trollowanie - promowanie wiedzy i umiejętności na temat radzenia sobie w trudnych sytuacjach (radzenie sobie ze stresem, radzenie sobie z agresją oraz przemocą, radzenie sobie z negatywnym wpływem społecznym (profilaktyka uzależnienia od alkoholu i narkotyków) - wspieranie rozwoju duchowego młodzieży (samokontrola i wytrwałość; umiejętność refleksyjnego myślenia o sobie; samorozwój poprzez sztukę, kreowanie pozytywnego systemu wartości; planowanie swojego rozwoju; umiejętność wyciszania się i obserwowania swoich emocji) - przeciwdziałanie seksualizacji młodzieży zajęcia z wychowawcą; spotkania ze specjalistami warsztaty konkursy	

9. Współpraca z rodzicami i instytucjami wspierającymi

Stałe współdziałanie rodziców/prawnych opiekunów z wychowawcami, nauczycielami i dyrektorem zapewnia właściwą realizację zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych. Nasza szkoła oferuje rodzicom/prawnym opiekunom możliwość włączania się w jej życie poprzez działanie w zespołach klasowych i Radzie Rodziców. Rodzice naszych uczniów uczestniczą w wychowawczych i profilaktycznych zadaniach szkoły współtworząc program wychowawczo-profilaktyczny, poznając program kształcenia, wychowania i opieki oraz współdecydują o imprezach klasowych, wycieczkach czy biwakach. Rodzice/prawni opiekunowie mają zapewnioną możliwość kontaktowania się z nauczycielami w czasie zebrań klasowych, dni otwartych. Szkoła oczekuje, aby rodzice/prawni opiekunowie inspirowali uczniów do aktywnego uczestnictwa w jej życiu, wspierali wychowawcę nauczycieli i dyrektora w ich działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

W celu wspierania procesu wychowawczo-profilaktycznego uczniów szkoła współpracuje z:

- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną

- Komendą Powiatową Policji
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną
- Powiatową Strażą Pożarną
- Sądem Rejonowym
- Miejskim Domem Kultury
- Towarzystwem 9.PSK
- Związkiem Strzeleckim Strzelec
- Biblioteką Miejską

10.Ceremoniał i tradycje szkoły:

- Uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego wraz z upamiętnieniem rocznicy wybuchu II wojny światowej
- Rajd Grzędy – otrzęsiny klas pierwszych
- Akcja – Sprzątanie Świata
- Dzień Edukacji Narodowej
- Mundurowe Manewry – Zdobywanie Jednostki
- Połowinki
- Święto Odzyskania Niepodległości
- Jasełka, wigilie klasowe
- Bal studniówkowy
- Walentynki
- Wagary w Jednostce
- Wielkopostne rekolekcje szkolne
- Uroczystość Pożegnania Absolwentów
- Święto Uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja
- Święto Patrona Szkoły

- Uroczystość zakończenia roku szkolnego

11. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach

Tryb postępowania w trudnych sytuacjach regulują procedury obowiązujące w Zespole Szkół Nr 2 w przypadku naruszenia przez uczniów praw zawartych w Statucie Szkoły.

12. Ewaluacja

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły podlega ewaluacji, a wypracowany materiał służy jego modyfikacji. Ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych. Celem ewaluacji jest dostarczenie informacji ułatwiających podejmowanie decyzji w zakresie ewentualnych, koniecznych zmian. Program ten będzie poddawany ewaluacji wewnętrznej w każdym roku szkolnym.